

С(Кэлм.)2
X-771
-364760-

W

ХОНЬНА
МИХАИЛ

ТӨРСКНҮРМ
БИЧӨ
ХАТН

С(Калм)2
X-771.

ХОНЬНА
МИХАИЛ

*

ТӨРСКНУРМ
БИЧЭ ХАТН

ШҮЛГҮД БОЛН
ШҮЛГЭР БИЧСН ТҮҮК

4/3
НКО

ЭЛСТ
ХАЛЬМГ ДЕГТР ЫАРЬАЧ
1978

НАРЦ

ШҮЛГҮД

Чамд парть, дуртав, чини үүдэврт	6
«Сөгин цаһан өвсн...»	6
Эмэлд йовхларн, дөрвн айс соцснав	7
Чеежин сарульнь — медрл	7
Зунин нарид шарлнав	8
Теегин тэрэчин хаалһ	9
Ш а м	11
Би иткжэнэв	12
«Үвлин түрүн өрүһэр...»	13
Ухан аашна, ухан...	14
Өвгд ширдг деер тууж келдм	15
Һаласн өөркстэн күртэтн	15
Үни эзэң олна	16
«Сэ кех болсн хөөн...»	17
«Терзин өмн, өлгэ деер...»	17
Ухани болвсрлһн	18
Унһн өвс хазв	19
«Эмиг мөриг адуч эвлэд...»	19
Күүрцлһн	20
Шүлг ас, шүлг	21
«Нарна амтн — эмтэхнэрн йосн...»	22
«Герин ора деер цасн...»	22
«Хойр төгән хаалһ харлад...»	23
«Күн болад өсснәсн авн...»	23
«Өвснэ бүчрт цаһан...»	24

Хамдан, оньдин жирхвидн	24
Фронтовик үзх болһндан саннав	27
Көвүд, лейтенант болтн	28
Березина нанд келв	30
Белорусин комныг	31
Энтн юмб?	32
«Березина һолын чагчм эргэс...»	32
Белорус күүнэ седкл	33
«Кемр, һазр, үүнэсн даву...»	33
Дән бичкдүдт керг уга	34
Алдр нер көөшгов	35
«Әмтәхн келтә келмрчиг кесг...»	36
«Сулдхвр, жирһлд дурта күн...»	36
Дән... сүл салдста буйсх	36
Цагин селгәһәр	37
«Күүнә нүдн, һар, мөчн...»	38
«Кемр, намаг олна үлмэд...»	39
Һәрдин үкл	39
Тагчгт, сә бичә күләтн	40
Тамын күн—тамд дурта	41

ШҮЛГЭР БИЧСН ТҮҮК

Төрскнүрм бичә хатн	44
-------------------------------	----

ХАМДАН, ОНЬДИН ЖИРЬХВИДН

Нег дээлдэнд би,
халун өсрдэн, көлдэн
шав авсан медлго
атакт босхар седжэхлэм,

нүдм һазр шаһав,
 шарлжн — цусар улав.
Шавтсн шарлжнас һарсн
 шүүсн, цуснла хольлдв.
Үчүкн, бичкәхн кемд,
 шарлжна шүүсн нанд
уульжах нульмсн болв,
 өвдәд зовжахинь медүв.
«Бичә ууль, шарлжн.
 Һазр хур хойр
бәс гижәһәд чамаг
 дарунь болдгар эдгәчкх».
Буурлдад иигәд келтлм:
 «Бостн, атакт ортн!» —
болад командирин дун
 чикнәм хулхд хадгдв.
Шачасн һалд хээрүлсн
 һаран адһад үләдгшн,
шарлжнд хойр-һурв
 кииләд би босув.
Хортна батлвр хамхрв,
 немширин өрәл батальон
халдаһан зогсаһад, манд
 орж өгв. Дәәлдән
уурсн хөөн, һоснань
 түрәһәс һарчах цус
үзәд, һосан тәәлүв.
 Көлм — улан һалзн.
Сумн, бульчңгим ирәд,
 түрәһим шу цокж.
Сольвад орасн цуһладм
 цусм үлүдәд, ивтрж.
Киилгәрн көлән орачкад,
 көвүдән дахад һарув.
Кесг зун дуунад
 шавта көлм йовв.

Дэн удандан төгсв.
 Хортна хавсн хамхрв.
 Диилврин мана Туг
 нарила зерглж улав.
 Дээсэн дарсн цергчнр
 дээнд төрсн сээхн
 дууһан дуулад, шовуд
 мет герүрн темцв.
 Би — йовһн цергч,
 хойр ээмэрн хольврад,
 бор өрмгэн көдрсн,
 тооста хаалһар йовув.
 Өмнэсм теегм, экм
 мет намаг тосад,
 талваһад, манурад одлһнлань —
 дөрв көлдж мөргүв.
 Нарн оржах кем
 билэ. Тег эндэн
 нанд улаж үзгдв.
 «Менд... чамаг, дэн
 бас шавтав?» — гин
 халхан һазрт наав,
 ботхн кевтэ жилвдэн
 шарлжһнась хазад оркув.
 Көк шарлжһнась нульмсн
 һазрт дуслад унв.
 Көөрк, мел тиигт
 болсн нег дээлдэнд
 хуһрсн шарлжһн мет,
 эн асхрулв. «Бичэ,
 хээмнь, ууль. Хур
 һазр хойр эдгэчкх».
 Эвлсим медсн кевтэ,
 шарлжһн уульдган уурв.
 Альхарн илн бээж
 шарлжһнд би келүв:

«Ода кезэчн салшговидн.

Зуг, шулуһар урһ.

Алтн нарар герлтж

дэн уга жирһхвидн».